

Sygn. akt IV CZ 108/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Iwona Koper (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

SSN Maria Szulc

w sprawie z wniosku Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej [...] przy
uczestnictwie Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej [...] o
zobowiązanie do udostępnienia dokumentów,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 listopada 2013 r.,
zażalenia wnioskodawcy
na postanowienie Sądu Okręgowego w G.
z dnia 17 czerwca 2013 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego Sądowi
Okręgowemu w G. w orzeczeniu kończącym postępowanie w
sprawie.**

UZASADNIENIE

W sprawie z wniosku Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej [...] z udziałem Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej [...] o zobowiązanie uczestnika, do udostępnienia dokumentów, Sąd Okręgowy w G. rozpoznając sprawę na skutek apelacji uczestnika postępowania od postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 28 listopada 2012 r., postanowieniem z dnia 17 czerwca 2013 r. uchylił postanowienie Sądu Rejonowego i sprawę przekazał Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej. Sąd Okręgowy wskazał, że ustawą z dnia 19 kwietnia 2013 r. (Dz. U. z dnia 28 maja 2013 r., poz. 613), która weszła w życie 12 czerwca 2013 r., zmieniono ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, dodając przepisy o tajemnicy zawodowej. Ewentualne zastosowanie w sprawie przepisów art. 9f w zw. z art. 9g znowelizowanej ustawy i skutki takiej subsumpcji prawnej, stanowią wystarczającą podstawę do zakwestionowania zaskarżonego postanowienia. Uwzględnienie na tej podstawie apelacji sprawia, że przedwczesnym staje się merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy na obecnym etapie, tj. bez przeprowadzenia dowodów z zeznań świadków M. B. i I. G. na okoliczność zawartości objętej żądaniem dokumentacji w zakresie informacji stanowiących tajemnicę oraz bez przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron. W ocenie Sądu Okręgowego, w stanie prawnym obowiązującym w dacie orzekania przez Sąd pierwszej instancji nie można przypisać temu Sądowi uchybienia przepisom postępowania przez pominięcie tych wniosków dowodowych, gdyż konieczność ich przeprowadzenia powstała dopiero po jego zmianie.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Okręgowego, wnioskodawczyni zarzuciła naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. poprzez wadliwe zastosowanie. Podniosła, że skoro Sąd Okręgowy nie podzielił zarzutów sformułowanych w apelacji podkreślając, że na gruncie stanu prawnego obowiązującego w chwili wyrokowania w pierwszej instancji orzeczenie Sądu Rejonowego jest prawidłowe to oznacza to, że Sąd Rejonowy rozpoznał istotę sprawy. Skarżąca podniosła, iż Sąd Okręgowy dokładnie oznaczył dowody wymagające przeprowadzenia i wskazał, że najważniejsze dowody, na których spór się opiera, to dowody z dokumentów, a tych nie trzeba przeprowadzać ponownie. W sprawie nie

zachodzi więc potrzeba przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Wnioskodawczyni zarzuciła też, że Sąd Okręgowy z naruszeniem art. 326 § 1 k.p.c. (w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) dwukrotnie odraczał ogłoszenie orzeczenia, po zamknięciu rozprawy w dniu 24 maja 2013 r., na 1 czerwca 2013 r., a następnie na 17 czerwca 2013 r., wyczekując w ten sposób na rozpoczęcie obowiązywania przepisów, w oparciu o które uchylił postanowienie Sądu Rejonowego. Zarzuciła naruszenie art. 316 § 1 k.p.c. (w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), którego błędne zastosowanie zaważyło na wyniku postępowania w drugiej instancji, gdyż Sąd Okręgowy uchylając postanowienie Sądu Rejonowego, wbrew własnym wywodom zamiast wziąć za podstawę orzeczenia stan rzeczy, w tym stan prawny, istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, oparł się na stanie prawnym z daty orzekania. Tym samym pozbawił ją na tym etapie postępowania możliwości wypowiedzenia się na temat nowych przepisów, przyjętych za podstawę postanowienia, które w dacie zamknięcia rozprawy jeszcze nie zostały opublikowane.

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G. oraz zasądzenie od uczestniczki kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zakres kontroli Sądu Najwyższego orzeczenia kasatoryjnego sądu drugiej instancji, zaskarżonego na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c., jest ograniczony jedynie do zbadania prawidłowości zakwalifikowania przez sąd określonej sytuacji procesowej jako odpowiadającej przyjętej podstawie tego orzeczenia (m. innymi postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 listopada 2012 r., IV CZ 147/12, IC 2013, nr 3 s. 41 z dnia 19 grudnia 2012 r., II CZ 141/12, nie publ., z dnia 10 stycznia 2013 r., IV CZ 166/12, nie publ.). Sąd Najwyższy poddaje także kontroli prawidłowość stwierdzenia nieważności postępowania przez sąd drugiej instancji (postanowienia SN z dnia 7 listopada 2012 r., IV CZ 147/12 i z dnia 28 listopada 2012 r. III CZ 77/12, IC 2013, nr 4, s. 54).

Przy rozpoznawaniu zażalenia Sąd Najwyższy nie bada zarzutów naruszenia prawa materialnego i zarzutów procesowych, które nie dotyczą określonych w art. 386 § 4 k.p.c. przesłanek uchylenia orzeczenia sądu pierwszej instancji w postaci nierozpoznania istoty sprawy albo konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Sąd Okręgowy uchylił postanowienie Sądu Rejonowego ze względu na potrzebę przeprowadzenia dodatkowych dowodów osobowych, powstałą w następstwie zmiany stanu prawnego. W przyjętym przez ustawę modelu apelacji pełnej postępowanie apelacyjne obejmuje merytoryczne rozpoznanie sprawy, a sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę od nowa. Sąd odwoławczy jest więc uprawniony do samodzielnego ustalenia podstawy faktycznej (z ograniczeniami które wyznaczają procesowe zarzuty apelacji) i prawnej orzeczenia w poddanej pod jego osąd sprawie. Stwierdzona przy rozpoznawaniu apelacji konieczność uzupełnienia postępowania dowodowego nie uzasadnia więc uchylenia zaskarżonego orzeczenia na podstawie art. 386 § 4 k.p.c.

Mając to na względzie Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego Sądowi Okręgowemu w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 108 § 2 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).